

Obsah

Úvodné slovo.....	2
-------------------	---

Sekretariát informuje

> Zo života sekretariátu.....	3
> Mladí vedci v Bruseli.....	4
> Ako som sa naučil po francúzsky.....	5
> Vedecký Namur.....	7
> Propozície.....	7
> Od deklarácií k akcii!.....	8
> Odkiaľ získame finančné prostriedky na innosť.....	11
> Debaty.....	13
> Sú až!!!.....	14

Zahraničie

> Intel Isef.....	15
> Veda v uliciach.....	16
> Marie Curie pobyty vo firme ENEL.....	16
> Mier a medzikultúrny dialóg.....	17
> International summer week.....	17

Novinky a zaujímavosti

> Ku dnu detí :-) hry pre deti.....	18
> Výber zo 100 naj.....	20
> Bezpečný internet.....	21
> Velička pre vedkyňu.....	22
> Objav v Kuvajte.....	22

Zo života AMAVET klubov

> Sú až EKOPET.....	23
> Výlet medzi hviezdy.....	25
> Zem - modrá planéta.....	26

Potrápte svoje mozgové bunky

> Viete, že...?.....	27
> Sudoku.....	27
> Pokus.....	28
> Riešenie z minulého týždňa.....	28

Úvodné slovo

Prajem pekný deň, milí vedúci klubov i ostatní čitatelia.

Znova sa Vám prihováram s prianím ešte väčšieho množstva slnečných dní, aby ste mohli plánovať čo najviac aktivít v rámci svojich mládežníckych kolektívov.

Nadobúdam stále silnejší pocit, že mladých ľudí nielen na Slovensku, ale v celej Európe pribúda, a to v každom veku!

Naša mládež cestuje po svete. Navštívili sme vedeckú súťaž až v Bruseli i Namure, jeden z úspešných účastníkov novembrového Festivalu vedy a techniky sa dokonca prezentoval až v Amerike na prestížnej súťaži Intel Isef v Indianopolise... Ešte nás čaká španielska Tarragona.

V lete sa možno niektorí z vás pôjdu s nami zrekreovať ku chorvátskemu moru alebo prekročia polárny kruh na Subpolárnej expedícii.

Som si istá, že aj vy, milé kluby, pripravujete množstvo zaujímavých aktivít a pevne dúfam, že sa s nami i s ostatnými čitateľmi podelíte o všetky zážitky.

Na vaše príspevky sa teším...

udmila Martinická
šéfredaktorka
arevue@amavet.sk

Sekretariát informuje

Zo života sekretariátu

Pripravujeme...

- Dni vedeckej mládeže + Deťatí
- Letné tábory a expedície
- Valné zhromaždenie
- Projekt: Európske občianstvo v treťom tisící
- Príprava publikácie k dvadsiťročnému výročiu svetovej mládežníckej organizácie MILSET

Prebieha...

- Intel Isef v Indianopolise
- Priebežné kontrolovanie klubovej dokumentácie
- Odosielanie dotácie
- Vyhlásenie súťaže o nové logo AMAVETu

Máme za sebou...

- vedecké výstavy v Bruseli a Namure
- stretnutie MILSET Európa
- Slovenské majstrovstvá v raketovom modelárstve

udmila Martinická
šéfredaktorka
arevue@amavet.sk

Sekretariát informuje

Mladí vedci v Bruseli

Ako to všetko začalo...

26.4. 2006, 17:00 Bratislava, autobusová stanica

Stojíme na stanici a čakáme. Dvaja z našich účastníkov majú meškanie. Dúfam, že autobus neodíde bez nás. Rada na check-in je ešte stále dosť dlhá, máme šancu.

26. 27. 4. 2006, niekde na ceste medzi Bratislavou a Bruselom, noc...

Cestovanie za iná byt nudné. Výhľad z okna neposkytuje viac, než tmu, občasné svetlá protiidúceho kamióna a kvapky dažďa stekajúce po sklennej tabule okna. Väčšina cestujúcich spí...

27. 4. 2006, niekde v Belgicku, ráno

Blížime sa k cieľovej stanici! Trvalo 16 hodín dostať sa sem, myslím, že to však bude stačiť za to. Sme unavení, ale špekulujeme, že sme sem prišli. Halooo!! Nikto nás na stanici nečaká?

Aha! Tak predsa len niekto mladý muž stojaci v uličke. „Ahoj, som Vincent, počkajte na metro, o chvíľu budeme v ExpoPalace.“ Hore schodmi, dole schodmi, doprava, doľava... Konečne sme našli správne nástupište. Ide sa!

Expo...

27. 4. 2006, poobede...

...Palace je veľká, veľká a ešte raz veľká budova, bolo by ťažké sa tu stratiť, náš sprievodca nás bezpečne doprevádza až ku miestam vyhradeným pre slovenskú delegáciu. Naši „mladí vedci“ sa udomáckujú vo svojich stánkoch a inštalujú projekty. Prichádzajú prví návštevníci. Hello! Do you speak english?

Približne 800 zvedavcov a záujemcov o „mladú“ vedu prichádza každý deň do priestorov výstavnej haly. Deti, dospelí, študenti, profesori,... Prechádzajú okolo stánkov po úvahu zmes rôznych jazykov: Francúzština, Angličtina, Slovenčina, občas aj Nemčina a Holandština, za ďalším rohom čeština, Maltština, dosť často je aj Španielčina. Vidia skoro zo všetkých kútov sveta prišli prezentovať svoje vedecké práce širokej verejnosti.

Brusel

Mesto známe nielen v súvislosti s Európskou úniou, preslávené kofinou, okoládou a pivom... Je to raj pre pôžitkárov, no nesmiem zabudnúť, že v Bruseli je toho omnoho viac, čo sa dá vidieť a navštíviť...

Brusel vám má čo ukázať. Historické centrum so svojimi dominantami, Hlavné námestie, Atómium, Planetárium, Múzeum prírodných vied, Vedecké múzeum, Múzeum kaka a okolády, múzeum hudobných nástrojov, Európsky parlament, Fontána cikajúceho chlapca, parky, Mini-Európa, paláce,...

Sekretariát informuje

Kultúrny večer

28.4. 2006, večer v Planetáriu

udia z tak odlišných krajín a kultúr v ten istý čas na tom istom mieste. Slovák, Malan, Španiel, Nemeček, Mexičan, Tunisian, Maročan, hry, tance, rozprávky, jedlá, básne... Bolo mi potešením zoznámiť sa so všetkými týmito ľuďmi a ich kultúrami.

Koniec! Balíme! Alebo, že by ešte nie??

29.4. 2006, sobota večer, čas na párty...

Na Brusel padla tma, brázdime nočné uličky, po ujem nejakej malánskej pesničky, myslím, že nás čaká príjemná noc. Toto je náš posledný spoločný večer strávený tu, takže, žiadny smútok, prosím, zábava aká!!

Ešte moment!

30.4. 2006, „opúšťacie“

Posledný deň, posledné spoločné rájky, rýchle vymenie anie kontaktov, balenie, odchod, spomienky...

Nerada hovorím „goodbye“, takže len: See you soon, my friends!!

Zaujímavé linky:

www.jsb.be

www.oselascience.be

www.monarchie.be

www.alberteinstein.be

www.minieurope.be

www.atomium.be

www.scientastic.com (Scientastic Museum)

www.pass.be (Pass Scientific Adventures Parc)

www.mucc.be (Museum of Cocoa and Chocolate)

Udмила Martinická
Ústavník Slovenskej delegácie

Ako som sa naučil po francúzsky

Po výhre na Festivale vedy a techniky na Slovensku sme my, Jakub Žitný a Jano Mikláš, dostali pozvánku na Wetenshaps Expo Sciences v Belgickom Bruseli. Na nárovnú cestu sme sa pripravili a preložili naše texty do anglického jazyka.

Náš projekt bol o pohonnej látke, ktorá nesmrdí. Tekutý lieh vo valci pod kotlom sa vyparoval cez diery na vrchu valca, horel a zohrieval vodu v kotly, ktorý bol vyrobený zo 400g plechovky od pretlaku. Keď voda zovrela, v kotly sa zvýšil tlak, para vytryskla von a poháľala ľuďov.

Sekretariát informuje

V stredu, 26.4., sme sa vyhlili škole, dali dokopy projekt, prišli do Bratislavy a vydali sa na cestu do Bruselu.

Vo štvrtok sme boli na ceste, ktorá trvala 16 hodín. Ke sme dorazili na stanicu v Bruseli, zložili sme veci na zem a hrali sa s tenisovou loptou na jeden dotyk o nejakú historickú pamiatku. Bolo to super. Vyhral som.

Neskôr sme prišli metrom do výstavného ExpoPalace, kde sme vystavili naše projekty, zakúrili liehom pod plechovkou a už sme aj predvádzali projekt prvým divákom. Naobedovali sme sa bagiet a okolo piatej sme sa išli pozrie do Atómia. Na večeru sme boli v reštaurácii na gyros. Po ceste sme si pozreli aj jednu z bruselských typickostí sochu cikajúceho chlapca. Po večeri sme sa odviezli na ubytovú v športovom areáli.

V piatok ráno sme sa zobudili so spolubývajúcimi Slováckmi Míšom, sle nou Gabikou a udmilou a prešli sme na raňajky v areáli. Tam sme sa stretli s ďalšími zahraničnými hosťami zo Španielska, Maľty, Tunisu, Mexika, Maroka a české republiky. Metrom sme sa dostali na zastávku Heysel, vystúpili a išli do ExpoPalace predstavovať náš projekt. Na obed sme mali bagetu a po nej sme išli pozerať pamiatky mesta Brusel. Večerný program aj s večerou sme mali v Planetáriu. Okolo polnoci sme sa vrátili na ubytovú, osprchovali sa a zaspali.

Sobota bola výstavne náš najdlhší deň, lebo po raňajkách a presune sme predvádzali náš projekt až do pol štvrté. Krátko pred ukončením programu nám jedna z organizátorov zakázala robiť „večeré“ ohne. Bez tých sa to však nedalo a tak sme zbalili projekt a po kafi na záverečný ceremoniál. Tam všetko hovorili len vo francúzštine a holandštine, takže sme veľa nerozumeli.

Na večeru sme išli do reštaurácie, v ktorej sme po chutnom zajacovi ušli cudzokrajných ústnikov po slovensky. Keže sme nestihli posledné metro, išli sme sa cestu taxíkmi, alej sme išli pešo a neskôr behom. Vtedy som sa naučil po

arabsky pozdraviť a pár slov po francúzsky. O pol tretej sme sa vrátili na ubytovú, kde sme sa išli umyť a spať.

O deviatej v nedeľu ráno sme mali raňajky, po ktorých sme sa zbalili. Ja s Janom sme si zatiaľ prebehli športový areál. Ke sme sa potom rozlúčili s ostatnými cudzincami, odišli sme na hlavnú stanicu, kde sme si odložili batožinu. Ešte sme mali dve hodiny, tak sme išli kúpiť suveníry, čo bola väčšinou okoláda. Vrátili sme sa na stanicu a nasadli na autobus.

Naše pocity sú nasledovné. Sranda bola, keď sme sa bavili hrou s ohňom, keď sme ušli cudzincov slovenčinu, keď som obohatil svoju slovnú zásobu francúzskymi slovami, keď sme fotili ernočov a keď sme behali do protismeru eskalátorov.

Bolo super.

Jakub Žitný
Výherca Festivalu vedy a techniky

Sekretariát informuje

Vedecký Namur

V dňoch 26. - 30. apríla 2006 som sa zúčastnil medzinárodného festivalu projektov „EXP’OSONS“, v belgickom meste Namur. Keďže som nevedel kam to ídeme, vzal som mapu, našiel som v nej Namur a našťudoval o to o Belgicku.

Cesta autobusom bola veľmi dlhá. Keď sme dorazili do Bruselu, už nás čakala pani Marianne a spolu s ňou sme sa viezli dvojposchodovým vlakom do cieľa a našej cesty.

Organizátor Gilles nás čakal v Namure a odviezol nás na univerzitu, kde sme hne pripravili moju prácu a prezentoval som projekt: Majster Pavol z Levoče. Bol som rád, že bola pri mne moja pani učiteľka Zuzana Šoltésová, ktorá mi pomáhala s prekladom. Projekty Belgičanov boli veľmi pekné. Najviac ma zaujali projekty o veternej elektrárni a o lavínach.

Večer sme si pozreli mesto a hradby a práve tie mi pripomínali moje rodné mesto, Levoču. Ďalší deň sme strávili v Bruseli. Metrom sme sa dostali do historickej časti mesta. Pani Marianne nám ukázala sošku cikajúceho chlapca, ktorá bola obľúbená v detvianskom kroji, pretože v Bruseli práve boli dni slovenskej kultúry. Navštívili sme aj parlament. Je to veľmi pekná budova. V knižnici parlamentu sú knihy a rôzne propagačné materiály písané vo všetkých jazykoch EÚ.

Po návrate z hlavného mesta Belgicka som opäť prezentoval môj projekt.

Posledný deň sme išli na výlet do Waterloo. Kráľ som tam po stopách vojakov, ktorí bojovali za troch generálov.

Z kopca, na ktorý vedie 226 schodov, som videl celé bojové pole. Bola to fuška prejsť všetky schody. Ale stálo to zato. Na vrchole sa nachádza pamätník so sochou leva. Pod kopcom jazdili na koňoch vojaci v uniformách z čias Napoleona.

Tie dni, ktoré som tam prežil, prešli veľmi rýchlo a ja budem na celé Belgicko dlho spomínať.

Slavomír Gregorík

Výherca novembrového Festivalu vedy a techniky

žiak III.A triedy

Základná škola v Spišskej Novej Vsi, Ul. Ing.Kožucha

PROPOZÍCIE

III. ročníka celoslovenskej
fotografickej súťaže
Téma: KONTRASTY

Vyhlasovateľ: Centrum voľného času Trstená

Miesto konania: Centrum voľného času Trstená

Termín uzávierky: 04.11.2006

Termín výstavy: 14.11. - 23.11.2006

Slávnostná recepcia spojená s vyhodnotením a odovzďaním cien: 24.11.2006

Sekretariát informuje

Poslanie sú aže:

✍ vytvoriť deťom a mládeži vzťah k fotografovaniu formou budovania návykov a zručností v umeleckom prejave

✍ vytvoriť podmienky pre tvorbu amatérskych fotografov na Slovensku

✍ motivovať záujem širokej verejnosti o fotografovanie rôzneho zamerania

✍ rozvíjať vedomostný a umelecko-odborný rast amatérskych tvorcov

✍ podporiť a skvalitniť aktívne využívanie voľného času

Terčom touto témou sú KONTRASTY. Pod týmto pojmom sa rozumejú snímky, na ktorých je zachytený akýkoľvek kontrast. Napríklad kontrast farieb, kontrast svetla a tmy, kontrast veľkého malého, nové staré, moderné staromódne, živé neživé, atď.

Sú aže sa môže zúčastniť každý amatérsky fotograf alebo organizácia pôsobiaca na území Slovenskej republiky. Sú rozdelené na jednotlivé vekové kategórie. Všetky fotografie je nutné poslať na adresu Centra voľného času Trstená do stanoveného termínu. Práce zaslané po termíne nebudú akceptované. (Rozhoduje dátum podania). Sú rozdelené na postupový

charakter a práce sú zamerané iba v jednom kole.

V každej kategórii je možné prihlásiť autorské klasické fotografie a digitálne fotografie v maximálnom počte 5 fotografií od jedného autora. Minimálny rozmer fotografie musí byť formátu A5. K zaslaným prácam je nutné pripojiť prihlášku do súťaže.

Zo súťaže budú vylúčené fotografie, ktoré sa so svojím obsahom prietajú základným princípom morálky a pravidiel etiky a tiež fotografie so sporným autorstvom.

Propozície sú zverejnené na stránke www.trstena.sk v sekcii školstvo CV.

V každej kategórii budú udelené tri hlavné ceny USB kľúč, ročné predplatné časopisu s foto tematikou, hodnotná knižná publikácia venovaná fotografovaniu + rôzne foto pomôcky. Hlavnou cenou bude digitálny fotoaparát.

Kontakt: Centrum voľného času
Tel/fax: 043 / 5392 129, e-mail: cvc1trstena@pobox.sk
vybavuje: Anna Neubauerová, oddelenie techniky a prírodovedy
zodpovedný: Ing. Zdenka Abrahamová, riaditeľka CV Trstená

Od deklarácií k akcii!

Už po 12. krát sa stretli zástupcovia rádu mládeže EÚ, krajín EFTA, prístupových krajín EÚ a zástupcovia medzinárodných mládežníckych organizácií na podujatí „Youth Event“.

o presne „Youth Event“ znamená? Okrem toho, že je to možnosť stretnutia sa

Sekretariát informuje

s mladými z celej Európy, je to aj priestor na výmenu názorov, produktívne diskusie o aktuálnych problémoch i tvorbu nových partnerstiev. Samozrejme ide aj o akciu, kde sa mladí vedia spolu zabaviť a prekonať kultúrne a iné rozdiely.

Po as štyroch dňoch diskutovalo vyše 110 zástupcov mládeže na európskej úrovni o troch aktuálnych problémoch mladých ľudí:

- Zamestnanie,
- neformálne a in-formálne vzdelávanie,
- mládež z pohľadu budúcnosti Európy.

Výstupom prvých dvoch pracovných dní strávených vo Viedni je deklarácia, ktorá bola následne predstavená v Bad Ischl na spoločnom rokovaní zástupcov mládeže s predstaviteľmi ministerstiev zodpovedných za mládež. Stretnutia sa zúčastnil aj eurokomisár Ján Figel, čím zdôraznil nutnosť otvoreného a štruktúrovaného dialógu medzi predstaviteľmi vládnych inštitúcií a mládeže. Spoločne s Ursulou Haubner, federálnou ministerkou pre sociálnu bezpečnosť, generácie a ochranu spotrebiteľov, osobne prevzali a tým oficiálne prijali deklaráciu.

Dokument, vytvorený mladými ľuďmi, nereflektuje len aktuálne problémy, ale predstavuje aj konkrétne požiadavky na možné zmeny. Bol pozitívne prijatý i zo strany ministrov a oficiálnych zástupcov ministerstiev, čím mladým ľuďom deklarovali ochotu k intenzívnejšej spolupráci a akceptácii ich postojov. Od roku 2000 bolo vytvorených a prijatých už mnoho postupov a návrhov v oblasti mládežníckej politiky, ale bohužiaľ, ich implementácia zostáva v úzadí. A preto, ako i sama deklarácia v predslove hlása, „musíme prejsť **od deklarácií k akciám**“.

Mladí museli niektorým z prítomných pripomenúť fakt, že mládež nie je len budúcnosťou, ale i súčasnosťou. Bez akceptácie mladých ľudí na spolupráci, tvorbe pracovných návykov a možnosti zapojenia sa do pracovného života i uznania schopností a vedomostí získaných počas neformálneho alebo informálneho vzdelávania, nie je v stále starnúcej populácii v Európe možný pokrok. Mladí ľudia privítali možnosť priamo ministrom i ich zástupcom vyjadriť a vysvetliť svoje postoje a potreby, pričom vznikla živá diskusia.

Sekretariát informuje

obavám mladých v Európe. Prijatie Európskeho paktu mládeže bolo síce pozitívnym krokom, ale bez skutočnej implementácie a evaluácie jeho prínosu ostane len ďalším prijatým dokumentom. V rámci paktu je nevyhnutné vyzdvihnúť potrebu trans-sektorálneho prístupu, t.j. zapojenie všetkých partnerov, na všetkých úrovniach ako jedinej možnosti jeho implementácie na národnej úrovni. Medzi požiadavky, ktoré mladí ľudia deklarovali patrilo predovšetkým primerané zamestnanie so zárukou minimálneho platu a adekvátnych pracovných podmienok. Jedným zo záverov je aj potreba prizvania národných rád mládeže ako relevantných sociálnych partnerov do diskusie, pretože obhajujú práva a možnosti mladých nezamestnaných.

V súvislosti s prácou sa na európskej úrovni začína používať nový výraz „flexicurity“, zložený z anglických slov „flexibility“ a „security“, pričom je veľmi významná ich rovnováha. „Security“ (bezpečnosť, istota) sa chápe v tomto zmysle v dvoch rovinách, oboch rovnako dôležitých. Prvou je istota, že práca, ktorú bude mladý človek vykonávať, je udržateľná, t.j. je zabezpečená dlhodobým a legálnym kontraktom. Druhým rozmerom je stránka sociálnej istoty pre mladých ľudí.

Druhá pracovná skupina sa zaoberala **neformálnym a informálnym vzdelávaním**. Európa sa nemôže vyvinúť do jednej z naprosperujúcejších a konkurenčných ekonomík, ako to hlása lisabonská stratégia, bez reformy vo vzdelávaní s dôrazom na uznanie neformálneho vzdelávania. Je nepopierateľné, že formálne a neformálne vzdelávanie sa vzájomne dopĺňajú.

Neformálne vzdelávanie však predstavuje pridanú hodnotu najmä v oblastiach aktívneho občianstva a úspešnej implementácie lisabonských cieľov. Preto musí byť neformálne a informálne vzdelávanie plne uznané a to všetkými sociálnymi partnermi v celej Európe. Je potrebné dávať pozor na to, aby tento akt nevedol k formalizácii.

Diskusnou témou tretej skupiny sa stala budúcnosť Európy. Plán „D“, prijatý na európskej úrovni, posilujúci demokraciu a diskusiu, kladie dôraz na vytvorenie štrukturovaného dialógu s mladými ľuďmi, nielen na formálnu konzultáciu.

Bez priamej a aktívnej participácie, ktorá je jedným zo základov demokracie sa však daný zámer môže zrealizovať len ťažko. Mladým ľuďom musí byť v rámci celého procesu poskytnutý priestor, prostriedky a podpora na zapojenie sa do tvorby mládežníckej politiky, ktorá priamo ovplyvňuje ich život.

Jednou z foriem podpory participácie a aktívneho občianstva je napríklad ústátnymi navrhované zníženie veku volebného práva na 16 rokov. Nemenej dôležité je stabilné finančné prostredie a rozvoj mládežníckych organizácií ako realizátorov neformálneho vzdelávania prostredníctvom rôznych grantových schém alebo programov (napr. program EÚ Mládež).

Sekretariát informuje

Napriek tomu, že sa mládežnícka akcia skončila, veríme, že sa mnohé dobré nápady podarí implementovať na národnej úrovni a zlepšiť tak podmienky mladých ľudí. Snáď táto deklarácia prispeje k otvorenému dialógu s mládežníckymi organizáciami a povedie k rozvoju mládežníckej politiky.

V súvislosti so zisťovaním miery progresu v jednotlivých oblastiach by v rámci monitoringu a vyhodnotenia mali jednotlivé štáty predkladať pravidelné správy o situácii mládeže a implementácii nástrojov mládežníckej politiky s použitím merateľných ukazovateľov. Tak budú mať mladí ľudia, ktorí sa opäť stretnú na „Youth event-e“ už v júli tohto roka vo fínskych Helsinkách, možnosť porovnať efektivitu práce v oblasti mládeže.

Andrea Stránska
Rada mládeže Slovenska

Odkiaľ získa finančné prostriedky na inos ??

Verejná výzva „Podpora ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizácia vedy“

Agentúra na podporu výskumu a vývoja vyhlásila verejnú výzvu na predkladanie žiadostí na riešenie projektov v rámci programu Podpora ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizácia vedy (LPP 2006).

Podpora ľudského potenciálu a popularizácie vedy je integrálnou súčasťou úsilia vlády SR zvýšiť konkurencieschopnosť Slovenska prostredníctvom posilnenia výskumno-vývojového potenciálu krajiny.

SR zatiaľ vo svojej histórii nemala program podpory ľudského výskumno-vývojového potenciálu a jeho prepojenia na spoločnosť. Program bol vytvorený s vedomím absolútnej nevyhnutnosti zachovať a posilniť úroveň ľudského potenciálu ako základnej nutnej podmienky rozvoja, výskumu a vývoja, ale aj celej spoločnosti.

V tohtoročnej výzve agentúra otvára možnosť predkladať návrhy projektov v týchto prioritách:

Sekretariát informuje

I. ľudský potenciál

- 1.1 Projekty zamerané na vytvorenie postdoktorandských miest pre výskumnno-vývojových zamestnancov
- 1.2 Projekty zamerané na odborné vzdelávanie zamestnancov výskumných a vývojových organizácií v oblasti manažmentu projektov
- 2.1 Jeden projekt zameraný na zriadenie otvorenej databázy výskumnno-vývojových zamestnancov so slovenskou štátnou príslušnosťou alebo pôvodom z terajšieho územia SR, pracujúcich v zahraničných inštitúciách výskumu a vývoja.
- 2.2 Projekty zamerané na reintegráciu občanov SR s titulom PhD. (alebo ekvivalent), ktorí strávili minimálne 2 roky nepretržitého pobytu vo výskumných a vývojových organizáciách v zahraničí
- 3.1 Projekty zamerané na podporu a stimuláciu excelentných študentov doktorandského štúdia
- 4.1 Projekty zamerané na vzdelávanie zamestnancov výskumu a vývoja v oblasti ochrany duševného vlastníctva a etiky vo vede, vypracovanie porovnávacích štúdií so systémami etiky vo vede v zahraničí, zriadenie odborných etických komisií s pôsobnosťou v rámci organizácií výskumu a vývoja.

II. Popularizácia vedy

- 5.1 Projekty zamerané na akcie približujúce význam výskumu a vývoja pre spoločnosť
- 6.1 Projekty zamerané na spoluprácu medzi organizáciami výskumu a vývoja v SR a školami v pôsobnosti regionálneho školstva
- 7.1 Projekty zamerané na sprístupnenie vedy a jej výsledkov širokej verejnosti, prípravu žurnalistov k propagácii vedy špeciálnymi vzdelávacími aktivitami, prípravu vedcov na získanie komunikačných schopností pre ich pôsobenie v médiách.
- 8.1 Projekty zamerané na aktivizáciu talentovanej mládeže prostredníctvom regionálnych a národných súťaží a prehliadok**

Výzva bude uzatvorená dňom 19.6. 2006. Agentúra plánuje výzvu v programe LPP zverejňovať každoročne až do r. 2010 vrátane, Je to však podmienené schválením rozpočtu NRSR.

Na prvý rok riešenia vo výzve LPP 2006 je vyčlenených 30 mil. Sk, pričom celkový objem prostriedkov na výzvu LPP 2006 je 240 mil. Sk.

www.apvv.sk

Sekretariát informuje

Výsledky verejnej zbierky Hodina de om

Nadáci pre deti Slovenska sa tohto roku podarilo pre projekt získať viac ako **100 tisíc udí**. Do projektu sa zapojilo viac ako **460 podnikov**, ktoré umožnili svojim zamestnancom prispieť na Hodinu de om cez mzdové útarne. Priatelia Hodiny de om zorganizovali **36 komunitných zbierok** vo svojich obciach a mestách, vo všetkých regiónoch Slovenska.

Vďaka všetkým, ktorí Hodinu de om podporili, bude môcť Nadácia v **siedmom ročníku Hodiny de om rozdeliť 8 512 919 korún** pre deti a mladých ľudí vo všetkých regiónoch Slovenska.

Vznik a história verejnej zbierky

Verejná zbierka vznikla vo Veľkej Británii na Deťi **1. júna 1998** ako "**Children's promise**" (**S úb de om**) pod záštitou premiéra Tonyho Blaira. Hlavnou myšlienkou verejnej zbierky bolo oslaviť jednotlivcov a spoločnosť na celom svete, aby darovali "zárobok poslednej hodiny tisícročia" de om a mladým ľuďom. Verejná zbierka bola oslavou vstupu do nového tisícročia a vrcholila na prelome rokov 1999/2000. Okamžite získala podporu mnohých osobností spoločenského, kultúrneho a športového života na celom svete. Záštitu nad verejnou zbierkou

v Spojených štátoch prevzali Jej Veličenstvo kráľovná Noor z Jordánska a šesťnásobná olympijská víťazka Jackie-Joyner-Kersey, v Nemecku prezident Johannes Rau, v Írsku premiér Bertie Ahern.

Verejná zbierka (pod názvom **Hodina de om** alebo **S úb de om**) prebiehala súčasne vo viacerých krajinách sveta v rámci nezávislej partnerskej siete International Youth Foundation (Austrália, Brazília, Ecuador, Filipíny, Írsko, Izrael, Japonsko, Južná Afrika, Nemecko, Paraguaj, Portugalsko, Slovensko, Uruguaj, USA, Veľká Británia, Venezuela).

Na **Slovensku** bola verejná zbierka **Hodina de om** oficiálne otvorená dňa **3. mája 1999** na tlačovej konferencii v Medickej záhrade v centre Bratislavy.

Viac na: www.hodinadetom.sk

DE MATIEK

Takmer každý sviatok má svoje korene v dávnej minulosti a tento má pre nás výnimočný význam. Matka býva totiž tou najdrahšou osobou v našom živote.

Už v antickom Grécku sa oslavoval De matiek, ktorý vzdával poctu ženám darkyniam života. Boli to oslavy v starovekom Grécku na pamiatku matky všetkých bohov. Trvali po dobu troch dní, od 15. do 18. marca.

V 16. storočí sa sviatok matiek uznával napríklad v Anglicku, kde sa uctievala tzv. Materská nedeľa alebo Nedeľa matiek (Mothering Sunday) a slávil sa na počesť všetkých anglických

Sekretariát informuje

anglických matiek v období zvanom Lent (t.j. Štyridsa denné pôstne obdobie od Veľkej noci). V tom ase však v Anglicku prevažovalo služobníctvo, ktoré nemalo ani domov, zväčša žili v príbytkoch svojich pánov. Na De matiek však väšina dostala vo no a mnohí povzbudení predstavou domova vracali sa k mamám, aby s nimi mohli strávi aspo jeden de .

Myšlienka, aby sa tento de oslavoval medzinárodne a pravidelne, vznikla v 20. storočí. Malo sa tak dia na po es Anny Reeversov Jarvisevej z Philadelphie, matke 11 detí. To bolo v roku 1907, keď žena menom Anna Jarvisová z Filadelfie zaala kampa za národný De matiek. Tento nápad dostala vtedy, keď jej umrela matka Anna Reese Jarvisová a ona jej v de prvého výroia úmrtia dala slúžiť bohoslužbu. Bolo to 10. mája 1908. Dom matiek chcela Anna Jarvisová upriami pozornosť a obdiv na všetkých rodičov a posilniť tak rodinné vzťahy, pretože jej matka zomrela a ona cítila, že jej poas života nevenovala dosť pozornosti a úcty. Zanedbávala ju.

O sedem rokov neskôr (1914), vtedajší prezident USA Woodrow Wilson uinil prehlásenie a De matiek sa stal oficiálnym sviatkom a bude sa slávi každý rok, vždy druhú májovú nedeň u „ako verejný výraz našej lásky, úcty a vďaka k matkám“. Ako symbol pokračovania matkám bol určený kvet karafiát - najmilšie kvety pani Jarvisevej.

De matiek v bývalom eskoslovensku sa začala sláviť v roku 1923 na popud Alicie Masarykovej, emancipovanej predsedníčky

eskoslovenského erveného kríža a s príchodom komunizmu ho nahradil Medzinárodný de žien.

Po roku 1989 sa tento sviatok opäť zapísal do nášho kalendára. Druhá májová nedeňa a nám každoročne tento sviatok pripomína.

Touto cestou **blahoprajeme v mene celého sekretariátu AMAVETu všetkým matkám!! :-)**

Ludmila Martinická

SÚ AŽ!!!

Asociácia pre mládež, vedu a techniku, vyhlasuje súťaž o **LOGO**

AMAVETu a LOGO AMAVET REVUE!!!

Jedinou podmienkou úasti je vlastný nápad a kreatívnosť, fantázii sa medze nekladú!!

Svoje návrhy posielajte spracované v Coreli na CD na adresu sekretariátu.

Uzávierka súťaže je v novembri, nenechajte však na svoje nápady dlho aka !!!:-)

Najschopnejší „-nás ro ní“ vedci sú ažia o ceny za 4 milióny dolárov

Takmer 1500 mladých vedcov a vynálezcov zo 47 krajín a regiónov z celého sveta bude sú ažia o 4 milióny dolárov v štipendiách a cenách na Medzinárodnom vedecko-technickom ve trhu Intel ISEF (Intel International Science and Engineering Fair), podporovanom spoločnosťou Agilent Technologies.

Mladí vedci sem prichádzajú s projektmi, ktoré by reálne mohli vyrieši niektoré z najpál ivejších vedeckých problémov, okrem iného aj vývoj efektívnych alternatívnych zdrojov energie, h adanie lie by autizmu a alších vzdelávacích ažkostí, znižovanie množstva škodlivých látok vo vodných zdrojoch a obmedzovanie elektronického odpadu - spolu tu bude vystavených viac ako 1200 projektov. Študenti sa zároveň stretnú so skúsenými vedcami, vymenia si názory a predstavia svoje objavy.

Slovenská ú as

Zo Slovenskej republiky sa v medzinárodnej sú ažia Intel ISEF v týchto d och zú ast uje so svojim projektom *Network Master 2.0 profesionál Miroslav Košík* z Košíc, ktorý vyhral na Festivale vedy a techniky organizovanom AMAVETom v novembri 2005.

Tento rok je to po prvýkrát, keď tu má aj Slovensko svojho zástupcu. Tento rok je zároveň 10. výročím, keď sa až sponzoruje spoločnosť Intel. Intel ISEF je jedným z k ú ových projektov medzinárodného programu podpory vzdelávania, do ktorého spoločnosť Intel vkladá 100 miliónov dolárov ro ne. Ú astníci tohtoro ného finále sú v rozmedzí 12 až 20 rokov. Je medzi nimi 16 percent ú astníkov predošlých ro níkov Intel ISEF, 15 % sa chystá požiada o patent v USA alebo už žiadalo a 47 percent tvoria diev atá. Najvä šia ú as je v kategórii Technika, kde je prihlásených 200 projektov, nasleduje Životné prostredie so 155 projektmi a Lekárstvo a zdravie so 125 projektmi. Tieto kategórie spolu zah ajú 40 percent všetkých prihlášok.

Finalisti sú ažia o množstvo cien, okrem iného aj o:

Cena Intel Foundation Young Scientist Award: každý z troch najúspešnejších získa štipendium v hodnote 50 000 dolárov.

Cena Seaborg Stockholm International Youth Science Seminar (SIYSS) Award: z výhercov jednotlivých kategóriách budú vybraní traja, ktorí sa budú môc zú astni na programe SIYSS a slávnostnom odovzdávaní Nobelovej ceny v decembri tohto roku.

Ceny Grand Awards: hlavné ceny sú pripravené pre prvé až štvrté miesto v každej kategórii a v kategórii tímov. Ceny sú 3000, 1500, 1000 a 500 dolárov, pre najlepšie hodnotených študentov v jednotlivých kategóriách je navyše pripravená prémie 5000 dolárov a notebook s mobilnou technológiou Intel Centrino.

<http://www.itnews.sk>

VEDA V ULICIACH

Akcia v rámci projektu eská hlava projekt na podporu vedeckej a technickej inteligencie.

Rovnako ako minulý rok, bude odborný program sprevádzaný neobvyklou výstavou zaujímavých vedeckých a technických exponátov ur enou pre širokú verejnos .

Zámerom výstavy „Veda v uliciach“, ktorá prebehne v d och 23. 24. 6. 2006 v Prahe a 22. 23. septembra v Plzni na verejných priestranstvách mesta, je predstavi predovšetkým nové vynálezy eského pôvodu, úspechy eských vedcov, ale i novinky svetového významu, výsledky vedeckej innosti AV R a iných výskumných organizácií, i úspešné podniky používajúce vyspelé technológie. Vlni sa pražskej výstavy zú astnilo pod a odhadov približne 150 000 návštevníkov.

Chcete vystavova na Vede v uliciach 2006?

Ponúka sa vám možnos predstavi svoje výrobky a technológie na netradi nej výstave, kde sú exponáty umiestnené priamo v uliciach a na verejných priestranstvách mesta. Projekt už minulý rok, ke sa konal prvý krát, vzbudil ve ký mediálny záujem.

Originalita akcie nespo íva len v netradi nom prevedení vedeckých a technických vynálezov, ale hlavne v predstavení výsledkov eských firiem,

vyzdvihnutí ich inovácií, schopností a technologickej vyspelosti.

Okrem komer ných sú vítaní aj **nekomer ní vystavovatelia**. Do tejto kategórie spadajú aj neziskové organizácie, PaedDr. Miroslav Vojtek s AMAVET klubom 655 príde vystavova už po druhýkrát, prvýkrát sa predstavi AMAVET klub 884 na ele s Ing. Mgr. Igorom Bukov ákom.

Viac info o projekte na:
www.ceskahlava.cz

Marie Curie pobyty vo firme ENEL (Taliansko)

Ministerstvo školstva SR podpísalo v marci tohto roku Memorandum o porozumení s firmou ENEL Taliansko o vzájomnej spolupráci v oblasti výskumu a vývoja a o spolupráci v oblasti mobility študentov, doktorandov a výskumných a vývojových pracovníkov s cie om umožnenia realizácie výskumu a vývoja pre slovenských študentov, doktorandov a výskumných a vývojových pracovníkov v Taliansku a naopak. Prvým krokom v rámci plnenia jednotlivých bodov Memoranda je vyhlásenie výzvy s možnos ou pre prípravu slovenských študentov, doktorandov a PhD. študentov v Taliansku pod názvom EÚ Marie Curie program. Ministerstvo školstva SR zverejní v týchto d och predmetnú

Zahrani cie

výzvu na svojej stránke pod názvom Marie Curie pobyty vo firme ENEL (Taliansko).

www.apvv.sk

Mier a medzikultúrny dialóg

Ponúkame Vám možnosť zúčastniť sa medzinárodného školenia na tému Mier a medzikultúrny dialóg v Oradey v Rumunsku v dňoch **19. 26. júna 2006**.

Školenie je určené pracovníkom s mládežou a mladým aktivistom, ktorí si chcú zdokonaľiť znalosti a vedomosti o diverzite v Európskej únii. Zúčastní sa vo veku od 18 do 30 rokov s aktívnou znalosťou angličtiny. Obdržia bližšie informácie na sekretariáte AMAVETu.

Peter Šlosár
Sekretariát AMAVETu

INTERNATIONAL SUMMER WEEK

Dear friends,
we are happy to invite you to the INTERNATIONAL SUMMER WEEK in Italy. The most funny meeting of all

summer in Cagliari Sardinia from 7 to 14 August 2006. We are gonna spend a week to The most beautiful beaches of Sardinia, the scenery is breathtaking with a dazzling variety of colours of the seas which range from deep blue through to turquoise. Great parties every night, lots of fun and sun, travels around the most beautiful island of Italy together with 150 cool youngsters from all over the world!

The participants fee is only: 330 euro

Price fully inclusive of all unlimited fun no extra costs to pay!!!

All you need to book a place is to apply for ISW2006 on website www.tdm2000.org and send 100 euro as a deposit by bank transfer.

The fee covers accommodation in double rooms, meals (3 times a day), excursions in Sardinia (as planned in agenda) disco tickets and parties.

The fee does not cover your travel to and from Cagliari expenses and any of your personal expenses (drinks, etc.) Pictures and Video at the website www.tdm2006.org for more information and application details!

Feel free to contact tdm2000@tdm2000.org for any questions you might have!

Don't lose your chance to join us at the most crazy summer event in Europe! ISW 2006 is waiting for you!!!

Fasten your seat belts...!

Just click on the link www.tdm2006.org

...let's get started...

Your Italian friends

Novinky a zaujímavosti

...ku d u detí :-) hry pre deti...

...v exteriéri

Živé stavby

Pomôcky: žiadne

Hrá i sa rozdelia do malých skupín po 5-6 udi. Ich úlohou bude vytvori zo svojich postáv konštrukciu, v ktorej sa všetci musia vzájomne dotýka niektorou časťou tela a ktorá sa bude podoba nejakému predmetu.

Úspešnosť posudzujú vedúci alebo hrá i druhej skupiny. Fantázii sa medzi nekladú. Možno vytvori strom, lietadlo, most, kostolnú vež, stôl, stoli ku at .

Indiánsky beh

Pomôcky: stopky, úryvok z básne

Napr.:

M tve úpalom a tichom

Bolo letné ráno

Lesy uspávavo ševalili

Okolo dusného stanu

Menšiu skupinku 10-15 udi rozostavíme v jednej línii asi tak 50 metrov od seba. Poslednému hrá ovi necháme jednu minútu na pre ítanie a zapamätanie si básni ky. Po minúte sa rozbehne smerom k predposlednému hrá ovi a povie mu, o si zapamätal z básni ky. Ten beží k alšiemu a zopakuje o si zapamätal, a tak sa to opakuje, až kým sa básni ka nedostane k prvému hrá ovi. Jeho úlohou je poveda básni ku, ktorú mu predali ústne jeho spoluhrá i, vedúcemu. Vedúci ju potom pre íta nahlas, ako si ju hrá i zapamätali a ako mala znie . Môžeme to s aži a mera pri tom as. Potom v tábore si porovnáme s ostatnými skupinami, o stvorili a ako dlho im to trvalo.

Novinky a zaujímavosti

...v interiéri

Bezruká štafeta

Pomôcky: predmety na predávanie: tenisové loptičky, pomaranče,...

Rozdelíme skupiny do družstiev. Každá skupina bude mať vymedzený úsek, v ktorom si musia všetci hrať a predať bez pomoci rúk vybraný predmet.

Predávaný predmet leží na zemi pred družstvom. Hráči si ho predávajú. Keď predmet uchopí posledný hráč, družstvo vyhráva.

Pojedanie okolády

Pomôcky: okoláda, príbor, rôzne veci na oblečenie (napr. pršipláš, rukavice, sveter, šapka, šál, ...), kocka

Hráčov posadíme do kruhu. Do prostriedku položíme príbor, apiccu, rukavice, pršipláš, šál a vešák okolo. Úloha: hráči jeden po druhom hádžu kockou, keď niektorý z nich hodí šestku, ide do stredu, nasadí si apiccu, pršipláš, rukavice, rozbalí okoládu a príborom sa snaží zjesť čo najviac. Nesmie si pritom pomáhať rukami a na vidličky smie napichnúť najviac jednu tabuľku okolády.

Ostatní hráči zatiaľ hádžu kockou. Keď niekto hodí šestku, ponáhľa a sa vystrieda hráč a v kruhu. Spraví to isté, o ten prvý. Hra sa koní, keď sa zje celá okoláda.

Sladké preteky

Pomôcky: koláčiky - najlepšie s diery v strede

Pre každého hráča a uviažeme na motúz jeden koláčik. Úlohou hráčov je postaviť sa k svojmu koláčiku, ruky dať za chrbát. Na povel vedúceho začnú hrať a koláčik jesť. Vyhráva ten hráč, ktorý ako prvý zje celý koláčik.

Novinky a zaujímavosti

Výber zo 100 naj... ...objavov a vynálezov vo vede a technike v roku 2005

8 Uhlíkové nanovlákná vyrastajú z laboratória

Štrnás rokov po objave molekúl pripomínajúcich tvarom zmenšeninu ceruzky zvaných uhlíkové nanovlákná prichádzajú vedci na spôsoby využitia ich neuverite ného potenciálu. Uhlíkové nanovlákná sú totiž devä krát pevnejšie ako oce a tisíckrát vodivejšie ako me . Problém je však v manipulácii s nimi nako ko ich ve kos je približne 350 000 krát menšia ako bodka na konci vety. Tím vedcov z texaskej univerzity v Dallase s austrálskymi mota mi vlny vynašiel spôsob ako spája jednotlivé nanovlákná do dlhších skupín i ty iek. Vytvorili tak „plat u“, ktorej 1m² váži 0,02g, vydrží zá až vyše 2 000 kg na cm², je vynikajúci vodi a nestráca ni zo svojich vlastností ani pri teplote 450 stup ov Celzia. Záujem už prejavilo americké ministerstvo obrany, výrobcovia lietadiel, rotorov vrtu níkov, NASA ale aj lekári. Pre aplikáciu v medicíne ju predur uje schopnos udskeho organizmu absorbova uhlík. V sú asnosti pracujú na aplikácii takýchto vlákien špecializované tímy odborníkov. Napríklad tím zo standfordskej univerzity vyrobil

nanovlákná ni iace rakovintovrné bunky prienikom do nich. Iný tím na kalifornskej univerzite v Riverside používa uhlíkové nanovlákná na urýchlenie procesu hojenia kostí. Zatia jedinou prekážkou k ich masovému rozšíreniu je ich cena...

14 Topenie sibírskeho permafrostu urých uje globálne otep ovanie

Na prvý poh ad nezmyselný výrok. Pravdou však je, že permafrost na severnom Sibíri sa topí. Ni nové pod Slnkom poviete si. Deje sa to totiž od poslednej doby adovej, tj. cca posledných 10 000 rokov. Topenie sa však v posledných rokoch nevídane zrýchliło. Dokazuje to aj štúdia vytvorená spoluprácou dvoch univerzít, tomskej univerzity z Ruska a oxfordskej univerzity z Ve kej Británie.

Na niektorých miestach sa vegetácia nedokáže spamäta z každoro ných záplav v ase najintenzívnejšieho topenia sa permafrostu. Stojatá voda na zamrznutom podloží je tak tmavšia ako samotný permafrost pod ou, absorbuje teda viac tepla a tým sa proces topenia prirodzene len zrých uje. Postupne permafrost mrzne, korene rastlín, ktoré boli storo ia v zamrznutej pôde padajú na dno novovytvorených jazier, kde ich baktérie menia na metán. Metán má pritom ve mi negatívny efekt na skleníkový efekt. Špeciálny druh

Novinky a zaujímavosti

permafrostu, Yedoma, obsahuje 500 gigaton uhlíka. Na niektorých miestach na Sibíri teda natrafíte na miesta, kde voda, ktorá bola pred asom totálne zmrznutá bublinkuje ako keby vrela a to je pritom vonkajšia teplota okolo nuly. Nejde pritom o žiadne termálne pramene alebo podobne. To sa len uvoľňuje vytvorený metán. Zaujímavé, nie?

MA o Popík

Bezpečný internet

V súasnosti EUROPE DIRECT, **bezplatná** informačná služba Európskej komisie (prostredníctvom bezplatného telefónneho ísla **00800 6 7 8 9 10 11** alebo prostredníctvom e-mail-u) oznamuje, že pomôže rodičom, učiteľom a deťom v celej Európskej únii s poskytnutím odpovedí na otázky spojené s **bezpečným používaním internetu** a nových online technológií.

Služba EUROPE DIRECT tým aktívne podporuje program Európskej

komisie Safer Internet Plus (Bezpečný internet Plus), ktorého cieľom je propagácia bezpečného používania internetu a online technológií, najmä pre deti o je predmetom záujmu rodičov v celej EÚ-25. V najnovšom prieskume Eurobarometer vyhlásilo 44% rodičov, že by radi dostávali viac informácií o tom, ako chráni svoje dieťa a pred nelegálnym a škodlivým obsahom a kontaktom.

Program Safer Internet Plus (Bezpečný internet Plus)

V roku 2005 spustila Európska komisia program Safer Internet Plus (Bezpečný internet Plus), ktorý bude trvať 4 roky a ktorého cieľom je zabezpečiť bezpečné používanie internetu pre európske deti. Program sa opiera o dielo, ktoré Európska únia vykonala od roku 1996 pri propagácii bezpečného používania internetu a v boji proti nelegálnemu a škodlivému obsahu internetových stránok. Program pokrýva nové online technológie, vrátane mobilného a širokopásmového obsahu, online hry a všetky formy komunikácie v reálnom čase, ako sú diskusné miestnosti a priebežné správy, s cieľom predovšetkým zlepšiť ochranu detí a maloletých.

Novinky a zaujímavosti

EUROPE DIRECT & otázky spojené s bezpečnosťou internetu

EUROPE DIRECT je bezplatná telefonická a e-mailová služba, ktorú môžu obyvatelia používať kdekoľvek v Európskej únii pri hľadaní odpovedí na otázky o EÚ a jej postupoch, ako sú napríklad postupy v oblasti bezpečnosti internetu. Rodičia, učitelia a deti z celej EÚ, ktorí by chceli mať viac informácií o bezpečnejšej práci s internetom, môžu kontaktovať službu EUROPE DIRECT a klásť otázky, týkajúce sa rizík, spojených s internetom (Ako kontaktujú cudzie osoby mladých ľudí v diskusnej miestnosti a aké nebezpečenstvá to prináša? Aké riziká prináša vlastný blog, ktorý si založilo moje dieťa?) a iné nové technológie (Musím vziať do úvahy, keď používam fotoaparát na mobilnom telefóne?).

Môžu tiež získať informácie o existujúcich nástrojoch na ochranu svojich detí (Existuje spôsob, ako sa dozvedieť, či pre svoje deti kupujem vhodnú online hru? Aké druhy filtrov sú k dispozícii?) a ako získať vašu pomoc (Stretol som sa na internete s rasistickým obsahom alebo detskou pornografiou, komu to mám nahlásiť? Kde môžem získať pomoc, ak moje dieťa bolo šikanované prostredníctvom internetu alebo mobilného telefónu?).

(Zdroj: RMS)

Vedci sa preberajú

Ocenenie Mladý výskumník SR v roku 2005 získala za dosiahnuté výsledky, uznávané aj svetovou vedeckou komunitou, mladá vedecká pracovníčka Ústavu experimentálnej onkológie Jana Jakubíková, ktorá študovala vnútrobunkové regulácie a základné životné pochody v nádorových bunkách.

Testovala protinádorové účinky liečiv, ako aj prirodzených látok vyskytujúcich sa v potravinách. Okrem iného zistila aj to, že liečivo ibuprofen je schopné spôsobiť smrť leukemických buniek.

(Bratislavsko)

Objav v Kuvajte

Tímu slovenských archeológov z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre sa podaril zaujímavý objav, ktorý vzbudil pozornosť aj v medzinárodnej odbornej komunite.

Pri vykopávkach na ostrove Failaka v Kuvajte našli kresťanskú osadu pochádzajúcu zo 6. až 7. storočia nášho letopočtu. Teda z doby ešte pred preniknutím islamu do tejto oblasti.

V päťnásťčlennom vedeckom tíme boli aj výskumníci z Turecka a Belgicka. Objav zahŕňa zvyšky 37 usadlostí a unikátne farebné nádoby zo skla. Vedci predpokladajú, že im pomôže získať

Zo života AMAVET klubov

ucelenú predstavu o dejinách tohto územia.

Slovenskí archeológovia sa v Perzskom zálive nevyznamovali prvýkrát. Misia totiž nadväzuje na archeologické práce z roku 2004, keď slovenskí výskumníci objavili osídlenie z ias starovekého Babylonu, potravinové silá, pracovné náradie, šperky, ľudské pozostatky a tiež staršie mezopotámske klinopisné tabuľky. Je pritom zaujímavé, že Slovensko spolupracuje s Kuvajtom nielen pri vykopávkach, ale aj pri školení kuvajtských archeológov.

Letná škola archeológie pre hostí z Perzského zálivu sa uskutočnila na Liptovskej Mare.

(Týždeň, 12/2006)

Sú až EKOPET

Vážené AMAVET kluby!

Ochrana ekológie a životného prostredia sa dostávajú medzi popredné témy dnešnej spoločnosti. Naša firma rozbieha v máji tohto roku 2006 projekt na ochranu ekológie zber PET fľaš. Zo skúseností vieme, koľko ton dokážu deti nazbierať a tak chráni naše životné prostredie. Preto Vás chceme osloviť pre spoluprácu.

V dnešnej dobe je málo sponzorov, ktorí dávajú peniaze, ale určite sú firmy, rodinné domy, paneláky, reštaurácie, ktoré Vám radi dajú PET fľaše.

A aký je Váš vklad? Propagácia zberu vo Vašich kluboch **iv Bratislave a blízkom okolí, v Trnave a blízkom okolí, v Nitre a blízkom okolí, v Seredi a blízkom okolí**, ponuka získania finančných prostriedkov pre jednotlivé kluby AMAVET z týchto lokalít, možnosť zapojiť sa do súťaže a súťaží Vašich klubových členov!

My zabezpečíme BIG-Begy na PET fľaše, odvoz a samozrejme vyplatenie financií pre Vaše jednotlivé kluby na ich úhradu.

Naša ponuka pre AMAVET kluby:

- 1 kg PET fľaš znamená 1,50 Sk pre AMAVET Klub

- viac ako 1,5 tony fľaš z jedného klubu

- zapojenie klubu do súťaže o finančné ceny (1. cena - 10.000,- Sk, 2.cena - 5.000,- Sk, 3.cena - 2.000,- Sk)

- vecné ceny pre Vašich najaktívnejších ochrancov ekológie

Príhlašku do súťaže v prípade záujmu vyplnenú vráti poštou do 21.05.2006 na nižšie uvedenú adresu.

S pozdravom

Mgr. Martin PALKA
koordinátor
TENARRY SLOVAKIA s.r.o.

Prihláška
„Sú až **EKOPET**“

ÍSLO A NÁZOV KLUBU:

ADRESA:

I O:

Meno vedúceho klubu:

Kontaktná osoba:

Telefón:

Fax:

E-mail:

.....
Dátum

.....
Pe iatka a podpis

Prihlášky posielajte na adresu:

TENARRY SLOVAKIA s.r.o.

Ružová dolina 7

821 09 BRATISLAVA

Kontakt:

tel/fax: +421 (0)2 556 42 142, 141

mobil: +421 918 108 111

e-mail: monosi@nexta.sk

Zo života AMAVET klubov

Výlet medzi hviezdy

Kladiete si otázku, kam na výlet?? Vyberte sa do Hornonitrianskej hviezdárne v Partizánskom, ktorá v rámci programu **Stretnutie s vesmírom** ponúka pobyt vo Hviezdnej osade ORIÓN spojený s celoným pozorovaním hviezdnej oblohy. Ubytovanie v šiestich samostatných bunkách po štyroch s kompletným vybavením. Kuchynka, klubov a, sociálne zariadenia v hlavnej budove.

Program:

Virtuálne planetárium po ťa ová hviezdna obloha, simulácia astronomických úkazov, prednáška na aktuálnu tému (doplnenie u iva z prírodovedy, zemepisu a fyziky)

Posedenie pri ohni opekanie

Videoprojekcia astronomických a sci-fi filmov

Pozorovanie hviezdnej oblohy do 24:00 hod. praktické poznávanie objektov hviezdnej oblohy (súhvezdí, planét, objektov vzdialeného vesmíru) neozbrojeným okom a alekoh adom.

Ponuka:

Foto, videodokumentácia pobytu na CD, prezentáciu vlastných videofilmov na ve kopložnej projekcii

Návšteva gazdovského dvora Ve ké Bielice

Možnos návštevy termálneho kúpaliska v Malých Bieliciach (cca 15 minút od hviezdárne)

Letné kúpalisko Dúha v Partizánskom, otvorené v letných mesiacoch

Slovenské múzeum A.S. Puškina Brodzany

D ůka pobytu závisí od Vás!!

AMAVET klub 808
Partizánske

Zo života AMAVET klubov

Z E M - modrá planéta

Keď vyleteli prví kozmonauti do vesmíru a zbadali pod sebou malú modrú guľu, uvedomili si, že je to Zem. Potom sa vrátili domov a možno prvýkrát priniesli so sebou pocit, aká je tá Zem malá a ako vo veľkom vesmíre a ako ľahko o ňu môžeme prísť.

Na Zemi všetko so všetkým súvisí, veci zlé a veci dobré. Meníme ju, pretvárame a myslíme si, že na to máme právo, ale dokedy?

Táto otázka bola hlavnou myšlienkou jednej z veľmi pekných akcií, ktorú zorganizovali členovia AMAVET klubu . 915 a aktívne sa jej zúčastnili žiaci zo ZŠ na Ul. Ing. Kožucha v Spišskej Novej Vsi pri príležitosti Svetového dňa Zeme, ktorý pripadá na 22. apríla. Je dôležité, nad ktorým by sme sa mali všetci zamyslieť, ako sa správame k planéte Zem, ktorá nám dala život a na ktorej žijeme. Žiaci z I. stupňa pripravili pri tejto príležitosti veľmi pekný program o Zemi. O ňu sú rôznych národností a rás, ktorí žijú na modrej planéte, a o tom sa majú spoločne. Ale aj o tom, čo planéte prospieva a nepospieva:

- o kvapke vody, ktorá za dlhú dobu by chorovala a prestávala byť, čím by mala byť
- o vzduchu, ktorý dýchame
- o starom dube, ktorý je domovom pre rôzne živočíchy a ktorý bezdôvodne mizne z povrchu Zeme
- o zrnku pšenice, ktoré je zdrojom potravy pre loveka, jeho chlieb
- o kvapke krvi, ktorá je pôvodcom života, ale aj o chorobách, ktoré majú podiel na zániku života na Zemi
- ale aj o drogách, ktoré po loveku siahajú, lebo si myslíme, že tým všetko vyriešime
- o guľke, ktorá zabíja mamkám, čo im je najdrahšie deti a väčšinou zabíja nevinných

+

Aj o tom je Deň Zeme...

AMAVET klub . 915 pri ZŠ
Spišská Nová Ves

Potrápte svoje mozgové bunky

Viete, že... ?

- hvezdáre a planetárium patrí ku základnej kultúrnej a vzdelanostnej vybavenosti všetkých väčších miest na svete, rovnako ako kino, i divadlo?
- v školských osnovách je astronómia v niektorých ročníkoch ZŠ (4. tr. Prírodoveda, 6. tr. Zemepis, 9. tr. vo fyzike a ďalšie podľa typu školy)?
- Bratislava je jediným hlavným mestom Európy, ktoré nemá hvezdáre a planetárium?
- v Japonsku na jeden prístroj planetária pripadá 2 500 obyvateľov? To znamená, že planetárium majú deti priamo na školách, vzdelávacích strediskách a pod. Na druhej strane každý obyvateľ Japonska má možnosť planetárium navštíviť niekoľkokrát do roka.
- na Slovensku na jedno planetárium pripadá takmer 900 000 obyvateľov?

Sudok

U

5		6						
	2			8		9	7	1
	8				4		3	
2			8			7		
			7		1			
		8			5			9
	6		1				9	
1	4	9		5			2	
						3		5

Potrápte svoje mozgové bunky

Pokus - Vzдорovanie slamky

Materiál:

slamka z plastu, dlhá 15 až 20 cm
surový zemiak

Ste schopní prepichnúť zemiak jednou ranou slamky bez toho aby ste slamku zlomili? Hľa, máte možnosť vyskúšať si toto „vzdorovanie slamky“.

Zoberte slamku a ukazovákom upchajte jeden z jej koncov. Potom ju jednou ranou vrazte do zemiaka. Aby bol váš úder úspešný, slamka musí byť kolmo na povrch zemiaka.

Vidíte, že to nie je až také ťažké. A predsa, ak budete tento pokus robiť znova, ale bez toho aby ste upchali jeden koniec slamky prstom, nepodarí sa vám to. Prečo?

Tým, že ukazovák dáte na koniec slamky, zabránite vzduchu, aby unikal. Len, keď sa slamka zapichne do zemiaka, vzduch sa stláča a slamku upevňuje dostatočne na to, aby prepichla zemiak.

Keď prst nezakrýva dierku, vzduch uniká a slamka sa ohne. Po tomto pokuse budete určite konštatovať, že vzduch je oveľa pevnejší, ako sa vám zdá. ;O)

Riešenie z minulého čísla

9	5	6	1	3	8	7	4	2
2	3	7	9	5	4	8	1	6
4	8	1	6	7	2	9	5	3
5	9	4	8	6	7	3	2	1
1	2	8	5	9	3	6	7	4
7	6	3	4	2	1	5	9	8
8	7	9	2	4	6	1	3	5
3	1	2	7	8	5	4	6	9
6	4	5	3	1	9	2	8	7